

MÅLBESKRIVNING SIDOPLACERING INOM ANESTESI & INTENSIVVÅRD

Syfte: Att ange de kunskaper och kunskapsnivåer som SFAI anser rimliga att uppnå vid sidoplacering inom Anestesi & Intensivvård, utifrån de möjligheter som vanligen finns inom verksamheten.

Målbekrivningen gäller oavsett vilken specialitet som den sidoplacerade ST-läkaren tillhör.

Bakgrund: Inom flera specialiteter krävs sidoplacering inom Anestesi & Intensivvård för måluppfyllelse under specialiseringstjänstgöring. De mål som beskrivs i respektive specialitets utbildningsbok kan tolkas på olika sätt och är ibland orealistiskt högt ställda.

Förutsättningar: För att uppnå de mål som förväntas bör ST-läkaren vara befriad från jourverksamhet på hemmakliniken samt i möjligaste mån begränsa frånvaro pga. kurs under sidoplaceringen.

Kunskapsnivå: För att beskriva kunskapsnivån som kan uppnås under sidoplaceringen används Blooms reviderade taxonomi (Andersson & Krathwohl, 2001).

<https://thesecondprinciple.com/wp-content/uploads/2017/01/2001ChangesBlooms.jpg>

Nivå 1 är således den lägre nivån av kunskap.

1. Minnas/Beskriva - att ha kännedom om/att kunna beskriva
2. Förstå - att ha kunskap om/att kunna förklara
3. Tillämpa - att kunna använda/tillämpa
4. Värdera/Analysera - "Att behärska"

Förtydligande angående uppnåbara kunskapsmål under sidoplacering och sidoplaceringen längd:

För att uppnå kunskapsnivån 4. Värdera/Analysera - "Att behärska" inom anestesispecifika kunskaper och färdigheter krävs specialiseringstjänstgöring inom Anestesi-och Intensivvård. Det är därför definitionsmässigt omöjligt för ST-läkare under sidoplacering att uppnå denna kunskapsnivå, oavsett sidoplaceringens längd.

Möjligheter till färdighetsträning varierar mellan kliniker och sjukhus och är beroende av sidoplaceringens längd. Även om goda möjligheter ges sker färdighetsträningen endast under en begränsad period och det ges inte möjlighet till återkommande träning efter sidoplaceringen. Alla färdigheter och kunskap kräver regelbundet återkommande träning för att upprätthållas och därmed utövas.

Sidoplaceringens längd bör planeras utifrån kravet på måluppfyllelse för respektive specialitet.

FRI LUFTVÄG OCH VENTILATION

1. Att ha kännedom om avancerade metoder för luftvägshantering. Om tillfälle ges närvara vid anläggande av perkutan tracheostomi.
3. Att ha kunskap om ventilation med mask och blåsa samt syrgasbehandling och olika former av syrgastillförsel.
- 3 Att kunna identifiera ofri luftväg samt ha kunskap om de åtgärder och hjälpmedel som finns för att skapa och upprätthålla fri luftväg.

Luftvägshantering

De kunskaper och färdigheter som anses möjliga att uppnå vid en sidoplacering, såsom

”Att kunna identifiera ofri luftväg samt ha kunskap om de hjälpmedel och åtgärder som finns för att skapa och upprätthålla fri luftväg”, omfattar inte färdigheter för avancerad luftvägshantering, såsom intubation.

De möjligheter som ges till träning av praktisk luftvägshantering under en sidoplacering är vanligtvis få och utförs vid planerad anestesi av friska vuxna patienter. Det ges sällan, eller inte alls, möjlighet till färdighetsträning avseende luftvägshantering på vuxna patienter med komplicerande svår sjukdom och icke fastande patienter. En läkare under sidoutbildning får inte heller träning i luftvägshantering på barn eller gravida.

Av dessa skäl kan kunskapsnivå 3 nås, att identifiera ”en ofri luftväg”, men inte ge tillräckliga kunskaper och färdigheter för luftvägshantering vid akut omhändertagande av patienter vare sig pre- eller intrahospitalt.

BASAL RESPIRATORBEHANDLING

1. Att ha kännedom om grundläggande andningsfysiologi, -invasiv och invasiv respiratorbehandling.

CIRKULATIONSSVIKT

1. Att ha kännedom om patofysiologin vid olika typer av chock
2. Att kunna redogöra för basal hemodynamik.
3. Att kunna identifiera och diagnosticera patienter med sviktande vitala funktioner samt initiera akut behandling av patienter i chock av olika genes - distributiv, obstruktiv, hypovolem och kardiogen.

MONITORERING

1. Att ha kunskap om monitorering av vitala funktioner. Att ha kunskap om artärpunktion samt grundläggande tolkning av blodgasparametrar.
- 3 Att kunna använda och tolka pulsoximetri.

BASAL VÄTSKE- OCH NUTRITIONSBEHANDLING

1. Att ha kunskap om enteral och parenteral nutritionsbehandling.
Att förstå indikationer, kontraindikationer och risker vid CVK.
- 3 Att kunna ordinera vätskebehandling och elektrolytsubstitution samt infusionslösningars innehåll och egenskaper.
Att kunna sätta PVK.

Perifer venkateter

Kunskap och färdigheter för att etablera perifer venös access på friska vuxna under stabila förhållanden är möjliga att uppnå. Dock är färdighetsträningen inte tillräcklig för att säkert kunna etablera venös infart vid akut omhändertagande av vuxna eller barn med svikt av vitala funktioner, trauma eller hypotermi.

Kunskap om intraosseös infart kan tillgodoses, men är ett sällan förekommande ingrepp och tillräcklig praktisk träning för att kunskapsnivå 3 skall uppnås är inte förväntat.

MIG-BEDÖMNING OCH BEHANDLING AV INTENSIVVÅRDPATIENTER

1. Att ha kännedom om principerna för intensivvårdsbehandling vid svikt av vitala organ.
2. Att förstå indikationer för IVA-vård samt situationer då IVA-vård inte gagnar patienten.

3. Att kunna tillämpa strukturerad bedömning av vitalparametrar, scoring enligt NEWS samt tillämpa kriterier för MIG-bedömning.

ANESTESIFORMER

1. Att ha kännedom om effekter av vanligen förekommande läkemedel för generell anestesi och lokalanestetikas farmakologi.
2. Att kunna beskriva generella principer för anestesi vid obstetrisk-, ortopedisk-bukkirurgi samt olika former av regionalanestesi.

PREOPERATIV BEDÖMNING/PERIOPERATIV OPTIMERING

1. Att ha kännedom om olika instrument för riskbedömning.
2. Att utifrån patientens helhetsituation kunna värdera risk/nytta av ingrepp och tillhörande anestesi i samråd med anestesilog.
Att kunna bedöma preoperativt hälsotillstånd, diskutera preoperativ optimering, lämplig anestesiform och perioperativ handläggning av akuta och elektiva patienter i samråd med anestesilog.
3. Att tillämpa ordination av vätske- och nutritionsbehandling till fastande patienter.

POSTOPERATIV VÅRD

1. Att ha kunskap om postoperativt omhändertagande av patient, monitorering, och utskrivningskriterier på/från postoperativ avdelning.
2. Att ha kunskap om behandling av PONV och postoperativ konfusion.
3. Att tillämpa övervakning av vitala funktioner och smärtlindring med EDA och PCA på vårdavdelning.

BASAL OCH AVANCERAD SMÄRTBEHANDLING

1. Att ha kännedom om analgetikas farmakologi och behandling av komplicerade smärttillstånd.
Att ha kännedom om invasiv teknik för pre- och postoperativ smärtbehandling.
2. Att ha kunskap om olika former av regionalanestesi som smärtbehandling.
3. Att kunna ordinera basal behandling av pre- och postoperativ smärta samt smärta vid akuta tillstånd.

HYGIEN OCH INFEKTION

1. Att ha kunskap om infektionsförebyggande åtgärder hos svårt sjuka patienter och handläggning av vårdrelaterade infektioner.
3. Att tillämpa basala hygienrutiner vid en operations- och intensivvårdsavdelning.

TEAMARBETE/KOMMUNIKATION/SAMARBETE

1. Att ha kunskap om ansvarsfördelning på en operationssal och i akuta situationer.
2. Att kunna reflektera över den egna rollen i samarbetet mellan olika specialiteter och förstå vikten av god samarbets- och kommunikationsförmåga för patientsäkerhet.
3. Att tillämpa WHO's checklista enligt lokal rutin.
Att tillämpa effektiv och säker kommunikation enligt SBAR.